

Hva med de ubesvarte bønnene?

Tale på Bibel og Lovsang 20.2.11 av Oddvar Søvik

Det finnes så mange klare, sterke bønneløfter i Bibelen. Noen av dem lover betingelsesløst at "den som ber, han får."(Matt.7,8) Men de fleste av oss har vel erfart det motsatte: Vi bad og bad, men fikk *ikke*, i alle fall ikke det vi bad om. - Enhver som ber har vel opplevd både skuffelser og kriser i bønnelivet. Særdeles vanskelig kan det være når noen av ens kjære dør uten å være frelst. Å be om frelse for sine kjære, må da være en bønn etter Guds vilje ?

Vi skal være svært forsiktige med å gi lettvinde svar på disse vanskelige spørsmålene. "Nå ser vi som i et speil, i en gåte," sier Paulus. (1.Kor.13,12) - Speilene på den tiden gav et meget uklart bilde. - Derfor vil det her nede alltid forbli uløste gåter for oss. Men det kommer en dag da vi skal "forstå fullt ut," den dagen da vi får se det hele ovenfra.

Men noe kan vi allerede nå si ut fra Guds ord, selv om disse svarene bare gjelder i noen situasjoner, og ikke alltid.

1. Gud prøver oss

Det kommer tider i kristenlivet hvor Gud synes å skjule seg. Vi leser Guds ord, men det gir oss ingen trøst eller hjelp. Vi ber og ber, men det virker som om bønnen knapt når til taket. Vi hører mennesker vitne med begeistring om livet med Jesus, om et liv i overflod. Men vi opplever det hele som en endeløs ørkenvandring.

Hva er det som er galt? Er det bare *jeg* som har det slik? Hvorfor svarer ikke Gud?

Det behøver ikke være noe galt. Tvert imot kan det være Gud som *prøver* oss for å *lutre* og *styrke* vår tro. De gamle talte mye om "anfektelse". Det er mindre tale om det i dag. Er det et tegn på åndelig overfladiskhet?

Anfektelse var ikke en ukjent opplevelse for de bibelske forfatterne. Profeten Jesaja sier:

Sannelig, du er en Gud som skjuler seg.(Jes.45,15)

Og David roper i fortvilelse:

Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg? Hvorfor er du så langt borte fra meg?
Hvorfor hjelper du ikke når jeg klager min nød? (Sal.22,2)

Hvorfor lar Gud oss få oppleve slike tider? Hvorfor sender han oss inn i prøvelser?
Hvorfor lukker han noen ganger himmelen til for oss? Er det for å få vite hva som virkelig bor i oss? Nei, det vet han for lengst:

Ja, før jeg har et ord på tungen, vet du det, Herre, fullt og helt.(Sal.139,4)

Men vi kjenner oss selv så dårlig. Guds prøvelse er egentlig til *selvprøvelse*. Gud må skjule seg, holde sine bønnesvar tilbake for en tid, for at vi skal gå inn i oss selv og lære vår sanne situasjon å kjenne. Prøvelser er en del av Guds oppdragelse av oss. Vi har så lett for å bygge vår tro og frimodighet på egne prestasjoner og opplevelser. Derfor må Gud rense bort det som hindrer hans verk i våre liv.

Men paradoksalt nok: Gud renser vår tro når han nesten synes å ødelegge den. Og ut av denne prøvelsen skaper Gud både ydmykhet, tålmodighet, utholdenhet og frihet.

Da Daniels tre venner ble kastet bundne i ildovnen, så kongen *fire* menn gå rundt i flammene. Ilden brant opp båndene de var bundet med, slik at de ble frie. Og så fikk de erfare at Guds sønn var med dem! Les Dan. 3,24-26.

Ørkenen eller prøvelsens ild er ikke det siste. Det er lett å elske Gud når livet går i medvind, når vi opplever velsignelser og bønnesvar. Men en slik kjærlighet er ofte overfladisk. Gud ønsker at vi skal lære å elske *ham* mer enn de *gaver* han gir. Han vil at vi skal overgi oss til ham også når vi ikke forstår ham, eller får det vi ber om.

Gud har aldri gitt oss noe løfte om at vi skal forstå ham helt og fullt. Det mente nok Jobs venner, for de forsøkte å forklare hvorfor Job måtte lide. Selv ikke Job fikk forklaring på lidelsens *hvorfor*. Men han fikk til slutt møte lidelsens *hvem* - Gud selv.

Nøkkelen til Jobs fred med Gud finner vi i kapittel 42,5:

Før hadde jeg bare hørt om deg, men nå har jeg sett deg med egne øyne.

Han fikk ikke se meningen, men han fikk se Gud. Da ble han trygg, midt i trengselen. Derfor kan vi også glede oss, midt i prøvelsene. Ja, Peter sier at vi endatil skal *juble* av glede:

Derfor kan dere juble av glede, selv om dere nå en kort tid må ha det vondt i mange slags prøvelser, om så skal være. Slik blir troen deres prøvet. Selv forgjengelig gull blir prøvet i ild; troen, som er mye mer verd, må også prøves, så den kan bli til pris og herlighet og ære for dere når Jesus Kristus åpenbarer seg. (1.Pet.1,6-7)

Det er nemlig Herrens dypeste ønske og høyeste mål at vi skal bli bevart i troen inntil han kommer.

2. Gud sier nei

Betingelsen for å få bønnesvar er å be i samsvar med Guds vilje. Det er nemlig grunnbetingelsen for bønnehørelse. 1.Joh.5,14-15:

Og denne frimodige tillit har vi til ham at han hører oss når vi ber om noe som er etter hans vilje. Og når vi vet at han hører oss hva vi enn ber om, så vet vi at vi allerede har det vi har bedt ham om.

Vi kan til en viss grad påvirke Gud med våre bønner, men det må skje innenfor rammen av hans hovedplan, hans gode frelsesvilje. Gud gir oss nemlig bare *gode* gaver:

Når selv dere som er onde, vet å gi barna gode gaver, hvor mye mer skal ikke da den Far dere har i himmelen, gi gode gaver til dem som ber ham.(Matt.7,11)

Og han vet best hva som er best for oss, selv om vi ikke alltid opplever det slik. Derfor må han noen ganger si nei. Det skulle forresten ikke være så vanskelig å innse at *det må være slik* om Gud skal være en *god* far for sine barn.

En dag da min yngste sønn var ca. fem år gammel ville han absolutt låne øksa for å hogge ved. Han spurte først fint, han tryglet, han truet, og til slutt la han seg ende ned og skrek: "Jeg *vil* ha øksa." Men jeg sa nei, fordi jeg visste at den var altfor farlig for ham. Hvis jeg gav han det han bad om, kunne han ha skadet både seg selv og andre. - Slik kan også våre kortsiktige bønner være. Det ville skadet oss mer enn det gavnet om vi hadde blitt bønnehørt.

Ruth Graham, kona til Billy Graham, sa det en gang slik: "Hvis Gud hadde oppfylt alle mine bønner, da ville jeg ha giftet meg med feil mann sju ganger."

På sikt lærer vi oss til å takke Gud for de gangene han sa nei for da har Gud som regel en bedre plan.

Gud oppfyller ikke alle våre bønner, men han holder alle sine løfter,

sier Dietrich Bonhöffer. Gud er bare god, derfor ønsker han å gi oss gode gaver. Hans nei kan derfor være det beste svar selv på vår inderligste bønn. Men da har han ofte en bedre plan for oss.

Det fikk Paulus erfare meget konkret. Han slet med en "torn i legemet." Vi vet ikke hva denne lidelsen var. Man har gjettet på sykdom, motstand, en spesiell fristelse, eller den stadige anklagen han slet med i sin samvittighet på grunn av sin fortid som forfølger av de kristne. Tanken på det ble bare verre og verre med årene. (Se 1.Tim,1,15.) Tre ganger bad han Herren om å få slippe tornen. En skulle tro at *det* måtte ha vært en fordel for Paulus' misjonstjeneste. Men Herren hadde en annen mening. Hvis Paulus skulle bli bevart i ydmykhet og avhengighet av Guds nåde, så måtte han beholde denne plagen.

"Min nåde er nok for deg, for kraften fullendes i svakhet," svarte Herren .

Til *Guds ære, i samsvar med Jesu vilje og til vårt beste*, det er de tre hovedbetingelsene for bønnehørelse. Derfor kan vi med frimodighet komme fram for Gud med alle ting. Bønnehørelsene vil begrenses av om det er forenlig med Guds gode vilje for oss. Derfor er det viktig for oss at vi lærer Guds vilje å kjenne. Det gjør vi først og fremst ved å lese og leve i Ordet.

Noen ganger siteres det fra Joh.15,7: "Be om hva dere vil og dere skal få det." - Men det er ikke sant.. Vi må lese hele verset i sin sammenheng:

Hvis dere blir i meg og mine ord blir i dere, *da* be om hva dere vil, og dere skal få det.
(Joh.15,7)

Det er noe helt annet !

I det fortrolige fellesskapet med Herren, i Ordet og i bønnen, lærer vi å forstå hva som er hans vilje. Det er nesten som med ektefeller som har vært gift en del år. De kjenner hverandre så godt at de nesten ikke behøver å si noe for å formidle sine ønsker. Et *blikk* kan være nok. - Er det noe av det samme forhold som uttrykkes i Salme 32,8?

Jeg lar mitt øye hvile på deg og gir deg råd.

Ved å leve i Herrens nærhet lærer vi hva som er hans vilje. Når hans ord får bli i oss, vil vi mer og mer ønske det Gud vil og be om det. Da vil vi også få erfare flere bønnehørelser.

3. Gud svarer i sin time

Noen ganger svarer altså Gud "nei" på våre bønner eller gir oss noe bedre i stedet. Men ofte svarer han "vent":

Vent på Herren, vær frimodig og sterk! Ja, vent på Herren! (Sal. 27,14)

"Min time er ennå ikke kommet," sa Jesus til Maria da hun bad ham hjelpe det ulykkelige brudeparet i Kana.(Joh.2,4) - Nå har nok dette svaret også en dypere betydning, men det sier oss i alle fall at Herren har sin time og sin måte å svare på. "Jeg bønnehørte deg i rette tid," sier han i 2.Kor.6,2. I Norsk Bibel 88 lyder dette verset slik:

På den tid som behaget meg, bønnehørte jeg deg.

Vår tid er som oftest *nå*. Vi ligner utålmodige barn som sier til sine foreldre: "Få nå." De har så kortsiktige perspektiv og ser bare på det som gagnar dem i nuet. - Foreldrene har bedre oversikt og vet *hva* de trenger og *når* de trenger det. Det gjør også vår himmelske Far. Vi ser bare fram til første sving, eller til første motbakke så er vår livsvei skjult for oss. Fra sin himmel har Gud hele oversikten og vet derfor best *når* han skal gi oss det vi ber om.

At Gud venter med å svare, kan også ha sin grunn i at vi skal vokse i tro og tillit til ham. Når vi ber og ber uten at noe tilsynelatende skjer, men så erfarer at Herren svarer i "rette tid", da vokser vår tro på Gud og vi blir enda mer takknemlige enn om vi fikk svaret i samme stund som vi bad!

Et godt eksempel på Herrens "timing" er beretningen om da Israelsfolket skulle gå over Jordan for å innta det lovede landet. Herren hadde lovet at elven skulle renne bort så de kunne gå tørrskodde over, (Jos.3,13) men ingenting skjedde. Det var i regntiden, så Jordanelven rant over alle sine bredder, stille og rolig, uten antydning til å stanse opp. Men folket fortsatte å gå, ledet an av prestene som bar paktkisten. - Hadde jeg vært Josva, med ansvar for folket, er jeg redd for at jeg hadde kommandert "holdt!" og bedt mennene lage flåter så folket kunne komme seg over.

Vi ber og sier vi tror, men når svaret lar vente på seg, sukker vi ofte: "Var det ikke det jeg trodde." Så begynner vi å ordne opp selv. Men da mister vi velsignelsen ved å bli bønnehørt *i rette tid*.

Men da prestene som bar kisten, kom ned til Jordan og så vidt hadde satt føttene i vannet - i hele skurdtiden er Jordan så full av vann at den går over sine bredder alle steder - da stanset vannet som kom ovenfra, og stod som en voll langt borte.(Jos.3,15-16a)

Ikke før, - men det var heller ikke nødvendig.

Å vente på Herren er ikke så lett for oss forkavede og oppjagede mennesker. Vi blir så lett utålmodige. Det nytter ikke å be en slik selvmotsigende bønn som en prest bad: "Herre, gi meg tålmodighet, men la det skje fort!" - Tålmodighet er en Åndens frukt. Den vokser fram når vi lærer å vente på Herren.

4. Vi ber ikke i tro

Gud oppfyller heller ikke våre bønner hvis vi ikke ber i tro. Jakob sier at den som tviler ligner en bølge på havet som kastes hit og dit.

Ikke må et slikt menneske vente å få noe av Herren.(Jak.1,7)

Det sterkeste ordet om tro er det Jesus selv som har sagt:

Men Jesus svarte dem: "Ha tro til Gud! Sannelig, jeg sier dere: Om noen sier til dette fjellet: Løft deg og kast deg i havet! og han ikke tviler i sitt hjerte, men tror at det han sier, vil skje, så skal det også gå slik. Derfor sier jeg dere: Alt det dere ber om i bønnene deres - tro at dere har fått det, og dere skal få det."(Mark.11,22-24)

Troen gjør det umulige mulig. Jesus helbredet og hjalp folk i samsvar med deres tro. (Se Matt.8,13 og 9,29) Vantroen hindrer Guds verk. Gang på gang bebreidet Jesus sine disipler for at de hadde så liten tro. (Se Matt.6,30; 8,26; 14,31; 16,8; 17,20 m.fl.) Og vi leser i Matt.13,58 at Jesus ikke kunne gjøre mange mektige gjerninger på sitt hjemsted "på grunn av deres vantro."

Men selv om ordene i Mark.11,24 synes å være veldig reservasjonløse, kan de neppe være ment slik. Satt på spissen ville en da kunne hevde at har en bare tro nok, kunne en drive særdeles billig og effektiv entreprenørvirksomhet. Det var bare å be i tro at Gud måtte flytte fjell - og vips så var de borte!

Nå mente vel neppe Jesus at vi bokstavelig talt skulle gå rundt og flytte fjell. De står i grunnen greit der han har plassert dem. Uttrykket er vel billedlig å forstå om store

vanskeligheter og problemer som kan møte oss, og at ingenting er umulig for den Gud som vi tror på.

Også her må den overordnede norm for bønnehørelse være det som er i samsvar med Guds vilje og fremmer Guds ære! - Det ville simpelthen vært for risikabelt å gi oss blankofullmakt til Guds allmakt.

Kanskje finner vi en nøkkel til forståelse av disse versene i Mark.11 ved å analysere uttrykket: "Ha tro til Gud". På grunnteksten står det ordrett: "Ha Guds tro." Det kan enten være objektsgenitiv "Ha tro *til* Gud" eller subjektsgenitiv "Ha troen *fra* Gud." –

Et lignende uttrykk er "Guds rettferdighet" i Rom. 3. Luther strevde med dette ordet, for han tolket det som en rettferdighet Gud *krever*. Men så gjorde han sin store oppdagelse: Det er en rettferdighet fra Gud som *gis* til alle som tror, av bare nåde. (v.22)

Troen til å gjøre under er også en Guds gave som *gis* ved Guds ord og ved Guds Ånd. Da er ikke poenget om den er stor eller liten. Den kan gjerne være så liten som et sennepskorn - bare den kommer fra Gud og er et uttrykk for hva Gud vil.

De gamle talte om forskjellen på "en tagen tro" og "en given tro." - "Den tagne tro har ingen løfter, den givne tro har alle Guds løfter," sa de.

Et eksempel kan kanskje illustrere dette: Selv om jeg trodde meget sterkt at min onkel i Amerika ville sende meg \$10.000 og bekjente det for alle mine venner, ville ikke det gjøre meg rik, hvis ikke min onkel hadde planer om å sende meg dette beløpet. Men sett nå at han fant det for godt å dele ut arven litt før tiden: En dag får jeg melding i posten: "Overført til Deres konto fra Home Federal Bank, California, \$10.000". Hva ville jeg da gjøre? Jo, enten kaste brevet og si: "Det er sikkert bare en for tidlig aprilspøk. Det er for godt til å være sant. Dette tror jeg ikke."

Hvis jeg aldri spurte etter disse pengene, ville jeg ikke få noen glede av dem, selv om de var stilt til min disposisjon.

Eller jeg kunne si: "Det er for godt til å være sant, men jeg får nå gå i banken for å finne ut av dette." Selv om tvilen var stor og troen liten, ville beløpet være like stort, og jeg ville få full glede av pengene bare jeg kom for å hente dem!

Det er ikke hvor *sterkt* jeg tror som er det viktigste, men *hvem* jeg *tror på*. Går jeg til ham som har gitt løftene, og som har all makt til å oppfylle dem, kan gjerne troen være svak. Det er ikke troen, men Gud som skaper underet. Troen tar imot det Gud vil gi.

Når vi går til Jesus med det vi har på hjertet, og det han gir oss tro for, da erfarer vi hans makt. Dermed forøkes vår tro og tillit til Jesus, slik at han kan betro oss større oppgaver og bønneutfordringer. Her er det da viktig at vi verken løper foran Herren og går ut over "det mål av tro han har gitt oss,"(Rom.12,3) eller at vi i vantro lar være å gå ut på de løfter vi har fått.

5. Vi lever med uoppgjort synd

Fra tid til annen kan en høre det blir sagt: "Gud bønnehører ikke den som synder." - I så fall ville vi ligge særdeles tynt an alle sammen. For hvem av oss synder ikke? Det er ikke slik at vi må ha oppnådd en viss grad av åndelig fullkommenhet, eller at vi er i stand til å be med rene motiver før vi kan komme fram for Gud. Nei, for å fastslå det enda en gang: Det får vi lov til ene og alene for Jesu skyld!

Det farligste for oss kristne er ikke å *falle* i synd, men å *bli værende* i synden. Hvis vi ikke vil gjøre opp vår sak både med Gud og mennesker, kan vi stenge oss selv ute fra samfunnet med Gud.

Se, Herrens hånd er ikke så kort at han ikke kan frelse, og hans øre er ikke døvt så han ikke kan høre. Nei, det er deres misgjerninger som skiller mellom dere og deres Gud. Deres synder skjuler hans ansikt, så han ikke hører dere. (Jes.59,1-2)
Hadde jeg hatt urett i sinne, ville Herren ikke ha hørt meg.(Sal.66,18)

Hvis vi ikke lever i lyset, ødelegges det fortrolige fellesskapet med Herren. (Jfr. 1.Joh.1,7) Da får han ikke vise oss hva som er hans vilje, slik at vi kan be rett. Da får han heller ikke virke gjennom oss slik han vil, eller gi oss det vi trenger til, for vårt hjerte er lukket for ham. Derfor er det Jakob, i forbindelse med bønn for syke, formaner oss til å bekjenne våre synder for hverandre "så dere kan bli helbredet."(Jak.5,16)

Et rettferdig menneskes bønn er virksom og utretter mye, Jak 5,16c .

Både den som er syk og dem som ber for den syke, må leve i lyset. Da kan Gud formidle helbredelse til den syke gjennom dem som ber. Og den syke vil da være åpen til å ta imot det Gud vil gi.

Å leve i konflikt med andre mennesker vil også hindre at Gud tar i mot våre bønner. Jesus har klare ord om dette:

Derfor, hvis du kommer med din gave til alteret og der kommer på at din bror har noe imot deg, så la gaven din ligge der foran alteret og gå derfra! Bli først forlikt med din bror, kom så og bær fram gaven din! (Matt. 5.23-24)

Og i forlengelse av det sterke løftet i Mark.11.24 står det:

Og når dere står og ber, hvis dere har noe imot noen, så tilgi ham, slik at deres Far i himmelen også kan tilgi dere overtredelsene deres. (Mark 11.25)

Uoppgjorte forhold i ekteskapet, kan også hindre at vi får bøttesvar. :

Og nå, dere ektemenn: Vis forståelse i samlivet med hustruen, som er den svakere part; og vis henne ære, for sammen skal dere arve nåden og livet. Gjør dette, så ikke bønnene deres blir hindret.(1.Pet.3,7)

Hvis vi lukker *vårt* hjerte for mennesker, kan Gud svare med å lukke *sitt* hjerte for oss. Bibelen har flere alvorlige ord om det:

Når dere brer hendene ut, skjuler jeg øynene for dere; hvor mye dere enn ber, hører jeg dere ikke. Hendene deres er fulle av blod.(Jes.1,15)

Bot og bønn hører derfor uløselig sammen. Å gå regelmessig til *skrifte* er en god hjelp til å leve i lyset. Da får vi anledning til å prøve vårt liv innfor Guds ansikt, og hjelp til å sette navn på konkrete synder. Der får vi konkret tilsagt syndenes forlatelse i Faderens, Sønnens og Den Hellige Ånds navn. Da er forbindelseslinjen til himmelen igjen åpen.

6. Ulydighet hindrer Gud

Synd er ikke bare det gale vi gjør. Det er også synd å la være å gjøre det gode.

Den som vet hva godt han burde gjøre, men ikke gjør det, han synder.(Jak.4,17)

Ulydighet er synd, og ulydighet kan hindre Gud i å oppfylle våre bønner.

En form for ulydighet, er å ikke ville dele med dem som lider nød. Gud har omsorg for de fattige og hjelpeløse, og han ønsker å bruke sine barn til å formidle sin omsorg til dem. Det finnes faktisk mange fattige i velferdsstaten Norge også. For ikke å snakke om alle dem som sulter og lider i andre land!

I Ordspr. 21.13 sier Herren:

Den som lukker sitt øre for de fattiges skrik, skal selv måtte rope uten å få svar. Den som lukker sitt øre for den fattiges rop, skal selv måtte rope og ikke bli hørt.

Israelsfolket fastet og ba, plaget seg selv og lurte på hvorfor Herren ikke oppfylte deres bønner.

Da svarte Herren

Nei, slik er fasten som jeg vil ha: at du løslater dem som med urett er lenket, sprenger båndene i åket og setter de undertrykte fri, ja, bryter hvert åk i stykker, at du deler ditt brød med dem som sulter, og lar hjemløse stakkarer komme i hus, at du sørger for klær når du ser en naken, og ikke svikter dine egne.

Da skal ditt lys bryte fram som når dagen gryr, dine sår skal snart leges og gro. Din rettferd skal gå foran deg og Herrens herlighet følge etter deg. Da skal Herren svare når du kaller på ham, når du roper om hjelp, skal han si: "Her er jeg!" (Jes 58,6-9a)

Men hva kan min lille innsats bety når det er så uendelig mange som lider?

Alene kan jeg ikke forandre *verden*, men det jeg gjør for *noen*, har stor betydning for dem. - På en sandstrand i Florida hadde tidevannet ført tusenvis av sjøstjerner opp på land. Nå lå de og tørket i solen. Om kort tid ville de dø. En liten gutt gikk og kastet en etter en ut i sjøen igjen.

"Det der kan du bare gi opp" sa en mann som så på. "Det gjør ingen forskjell om du hiver noen få sjøstjerner ut i sjøen igjen"

"For denne gjør det stor forskjell" sa gutten og kastet enda en uti.

Å be er risikabelt. Det kan resultere i at vi blir bønnesvaret selv! Når vi overlater oss selv, våre behov, eller andre i Herrens hender, betyr ikke det at vi dermed fratras ansvaret for saken. En sann, ekte bønn betyr villighet til å la seg involvere i Guds svar. Hvis ikke, kan vi knapt bebreide Gud for at han ikke oppfylder våre bønner. Det er en som har sagt det slik: *"Ikke spør Gud om å gjøre noe hvis du ikke er villig til å la ham gjøre det gjennom deg."* Å be er nemlig å stille sitt liv til disposisjon for Gud.

Når vi har bedt og bedt uten å få svar, burde vi stanse opp og spørre oss selv: Skyldes det min egen ulydighet og uvillighet? Ber vi om frelse for våre kjære og nære, men aldri er villige selv til å be dem med på møter eller si et ord om Jesus, skal vi ikke undre oss om bønnesvaret drøyer!

7. Guds allmakt begrenses av Guds kjærlighet

Fra tid til annen har jeg snakket med fortvilte foreldre som i årevis har bedt for sine barn at de må bli frelst, uten å se noen forandring. Ja, de har kanskje opplevd at barna ble revet bort i en ulykke eller døde uten å bekjenne troen. Det finnes også foreldre som har gått i graven uten å se ett eneste av sine barn frelst.

Er ikke bønn om andres frelse en bønn etter Guds vilje? Er ikke Gud allmektig slik at han kan gripe inn å frelse? Hvorfor gjøre han da ikke noe?

Her rører vi ved dype og vanskelige spørsmål som egentlig ikke Skriften gir oss noe fullstendig svar på. Men kanskje kan vi si det slik:

Bønn om andres frelse er en bønn etter Guds vilje - det behøver vi *aldri* være i tvil om.

Gud vil at alle mennesker skal bli frelst og lære sannheten å kjenne. (1.Tim.2,4)

Og Gud både hører slike bønner og gjør noe med dem vi ber for. Men Gud kan ikke tvinge mennesker til å elske seg. Vårt gudsforhold må bygge på kjærlighet, og kjærlighet innebærer frihet til å si ja og frihet til å si nei når Gud kaller. Noen ganger bruker han sterke midler for å bryte ned motstand og stolthet hos et menneske. Tenk på Paulus. Men det er ikke dermed gitt at alle ber om frelse. Det er også noen som banner og benekter at det finnes en Gud når de møter lidelser og motgang.

Det er alltid Guds ære når et menneske blir frelst. *Han* har gjort frelsen mulig, og det er han som kaller og drar på oss for å få oss til å komme. Jesus sier klart:

Ingen kan komme til meg uten at Faderen som har sendt meg, drar ham; (Joh. 6,44)

Og det er han som gir oss frelsens gave. Men *vi* må ta imot den, eller bære ansvaret hvis vi forkaster Guds nåde. Derfor er vel muligheten til stede at bønnebarn kan gå fortapt, selv om Gud fra sin side ga dem mulighet til frelse.

Vi kommer vel ikke særlig lenger enn å gi det svaret som biskop Ambrosius ga Monica, Augustins mor. Hun var så fortvilet da hun så hvordan sønnen levde, til tross for hennes mange bønner. Hun kunne ikke forstå hvorfor Gud ikke grep inn. Da svarte biskopen: "Et bønnebarn kan vanskelig gå fortapt." - Det kom en dag da Augustin (354-430) også sa ja - og siden ble han en av oldkirkens store kirkelærere.

Det finnes mange vitnesbyrd om bønnebarn som ble frelst til tross for at de hadde levd langt borte fra Gud. Og det finnes vitnesbyrd om barn som er blitt frelst etter at både mor og far var døde.

Min kollega i Kristiansand frikirke, pastor Sverre Jølstad, ble sykehusprest ved Sentral-sykehuset der. Han fikk oppleve å se at mange bønnebarn ble frelst.

I sin lille bok: "Det nytter", forteller han følgende gripende historie:

Jeg ble bedt om å besøke en pasient. En mann på ca. 70 år lå i sengen. – Er du presten? spurte han barskt. Jeg nikket. – Kan du syng: "Skal vi møtes hist ved floden"? Jeg så vel litt forlegen ut. Han fortsatte: - Så syng, da! Jeg kom rimelig greit gjennom et par vers. – Sett deg! sa han i samme myndige tone og nikket mot stolen ved siden av sengen. Jeg satte meg – og lyttet. Han fortalte om livet sitt – en sportsmann og anleggsarbeider som ikke hadde slitt ut kirke- eller bedehusbenker. Men han ble varm i stemmen da han begynte å snakke om sin egen mor. – Det var noe merkelig med mor, sa han. – Hun var sikker på at både far, broren min og jeg skulle bli frelst. Er det ikke *frelst* dere kaller det? Jeg nikket. Han fortsatte: - Da jeg spurte om du kunne syng "Skal vi møtes hist ved floden", var det fordi mor ba meg å syng den da hun lå for døden. – Du er så flink å syng, Oskar, sa hun. Ta salmeboken og syng for meg. - Det var det minste jeg kunne gjøre for henne. Hun var bare god. Og så ba hun en masse for oss.

Det er 50 år siden mor døde, fortsatte han. – Og det merkelige er, sa han tankefullt: - Før far døde, sendte han bud på presten – han som aldri ville høre om prester. Broren min døde for noen få år siden. Også han ble en kristen. Underlig!

Han fortalte mer om mor. Etter en lang pause ser han meg rett i øynene og sier: - Du som er spesialist på dette, går det an å komme på samme måten som han som hang ved siden av Jesus på korset? Da var det ikke vanskelig å svare! Vi snakket sammen om det å tro på Kristus.

Samtalen avsluttet jeg med å sitere fra Johannesevangeliet: *Alle som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn – de som tror på hans navn. (Joh. 1,12)*

Vi ba en bønn begge to, og avsluttet med Fadervår.

Dagen etter ønsket jeg å besøke ham igjen. Jeg gikk innom på vaktrommet og spurte etter Oskar. Sykepleieren så opp og sa stillferdig: - Han døde tidlig i dag morges.

Jeg trengte en stund i stillhet. Takknemlighet, ydmykhet og undring fylte meg. Det nytter! Det nytter å be.

Gud hører enhver bønn som blir bedt for andres frelse - og han kan som sagt bønnhøre lenge etter at forbederen er død. Bønnene er samlet opp i Guds gullskåler. En dag vil han tømme dem utover jorden.(Åp.5,8)